sask fi

www.sask.fi

Lausunto ihmisoikeus-poliittisesta selonteosta

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 24.12.2022

Pääkohdat

1. Huomioita
2. Työelämän perusoikeudet ovat ihmisoikeuksia
3. Yhdenvertaisuus, sukupuolten tasa-arvo ja osallistumisoikeudet
4. Digitalisaatio ja teknologian kehitys
5. Ilmastonmuutos ja oikeudenmukainen siirtymä

Huomioita

- Demokraattisen tilan heikentyminen erityisesti koronapandemian myötä: ITUCin tilastot osoittavat työelämän ihmisoikeuksien heikentyneen
- Suositus siirtotyöntekijöiden oikeuksista ja kohtelusta Qatarissa osana UPR tarkastelua
- Oikeusvaltioiden tukeminen ja järjestäytymisoikeuksien tärkeys
- Suomi YKn ihmisoikeusneuvostossa kaudella 2022-2024: teemoina digitalisaatio ja ilmastonmuutos

ILOn työelämän perusoikeudet ovat ihmisoikeuksia

ILOn määrittelemät työelämän perusoikeudet auki kirjoitettuna selontekoon:

1. oikeus järjestäytyä ja neuvotella työehtosopimuksia
2. pakkotyön kielto
3. lapsityövoiman käytön kielto
4. syrjinnän kielto työelämässä

Yritysten ihmisoikeusvelvoitteet ja kansallinen yritysvastuulaki

- Ihmisoikeuksien toteutumisen, sisältäen ILOn työelämän perusoikeuksien noudattamisen ja elämiseen riittävän palkan, oltava vaatimus ja edellytys kaikille suomalaisille toimijoille sekä kaikelle Suomen julkisin varoin tuetuille toimille maailmalla
- EU-tason yritysvastuusääntely ei riitä, tarvitsemme Suomeen kansallisen yritysvastuulain
- Ay-liikkeen edustajat ihmisoikeuspuolustajina ovat olennainen osa välttämättömiä valvontajärjestelmiä, jotta voidaan varmistaa lainsäädännön toimeenpano ruohonjuuritasolla

sask

Yhdenvertaisuus, sukupuolten tasa-arvo ja osallistumisoikeudet

- Työelämän tasa-arvokysymykset voisivat näkyä selonteossa vahvemmin
- Ammatillisen segregaation osalta vielä paljon tehtävää
- Työsuojelutoimet olennainen työkalu yhdenvertaisuuden rakentamisessa
- ILOn C190 –sopimuksen ratifiointi ja toimeenpano Suomessa tärkeää ja näyttäisi esimerkkiä maailmalla
- Ilmastotoimien ja digitalisaation vaikutukset eri sukupuolille

Digitalisaatio ja teknologian kehitys

- Eriarvoisuuden lisääntyminen: uuden työn syntyminen, työvoiman tarpeen väheneminen ja näiden vaikutukset työelämän oikeuksien toteutumiselle
- Peruskoulutuksen, uudelleenkouluttautumisen ja lisäkoulutuksen merkitys toimeentulon edellytyksenä korostuu
- Generation Equality –aloite: myös poikien ja miesten asemaa tarkasteltava

Ilmastonmuutos ja oikeudenmukainen siirtymä

- Siirtymän ollessa välttämätön, voi myös lisätä eriarvoisuutta
- Koulutuksen ja sosiaaliturvajärjestelmien merkitys korostuu
- Ruokaturva ja työttömyys vaikuttavat eri tavoin eri väestöryhmiin
- Kansalaisyhteiskunnan edustajien osallistumismahdollisuudet alueelliseen päätöksentekoon turvattava
- Yritystoiminnan ihmisoikeusvelvoitteiden toteuduttava myös kansallisessa ilmastotoimia koskevassa lainsäädännössä

Kiitos.

sask.fi

sask fi

www.sask.fi